

Wat was de achtergrond van de NOT "Nederlandsche Overzee Trustmaatschappij"?

(©P.J.M.Boes; uit: Perfinpost nr. 65, mei 2003)

De perforatie NOT 1 is volgens de PCN-catalogus in gebruik geweest van 1915-1917 en NOT 2 van 1917-1919. Ondanks het geringe aantal jaren van gebruik worden toch grote hoeveelheden losse perfins en perfins op briefkaarten van deze instelling aangetroffen. De naam geeft geen informatie over deze club dus komt de vraag op: Wat was dit voor een maatschappij? Wat was de doelstelling en hoe is deze aan zijn einde gekomen?

De PCN catalogus vermeldt heel juist dat er toezicht op de importgoederen werd uitgeoefend en gelet op de jaartallen duidt dat op de WO I.

In 1914 kreeg Nederland, als neutraal land, te maken met een handelsblokkade van de geallieerde mogendheden. Deze waren bang dat goederen die Nederland van overzee importeerde, doorgevoerd werden naar Duitsland. Deze goederen beschouwde men als steun aan de vijand; contrabande dus. Vooral Frankrijk en Engeland en later ook Amerika waren hiervan niet gecharmeerd. Nederland was aan de andere kant afhankelijk van Duitse kolen want daar dreef de hele energievoorziening op.

Om de Nederlandse neutraliteit niet in gevaar te brengen kwam er het voorstel van bankiers en reders om een onafhankelijke instelling op te richten die garanties gaf dat goederen niet werden doorgevoerd en die daarop ook sancties stelde zo als een flinke boete. Dit werd de Nederlandsche Overzee Trustmaatschappijen. Deze kon buiten de Nederlandse regering om waarborgen verstrekken dat goederen van overzee niet werden doorverkocht. Als zekerheid moesten de bedrijven een garantiesom storten.

Voor de controle van de procedures was een bezetting van ca 1000 man personeel opgebouwd, want alle overzeese import liep over de NOT. Het was een grote bureaucratische organisatie, die niet erg geliefd was. Na het jaar 1918 was de NOT een extra schakel voor de bedrijven en was toen niet meer nodig omdat Duitsland was verslagen.

In het bestuur van de NOT zaten allemaal belangrijke mensen: (oud)directeuren van de grote banken en (oud)-reders. De teksten op de briefkaarten geven een bevestiging van het aangaan van contracten, doorgeven van informatie aan de Amerikaanse overheid en bevestiging van betalingen en dergelijke zaken. De activiteiten van de NOT beginnen in november 1914 en lopen door tot in 1919, althans voor zover mij bekend. De import bleef gedurende twee jaren redelijk op peil maar stortte daarna in omdat de scheepvaart door de duikboten en de zeemijnen tot stilstand kwam. Het gevolg was een distributiesysteem.

Het is mogelijk dat er na 1919 nog perfins zijn gebruikt want er is een schilderij van het Bestuur van de NOT bekend uit het jaar 1922-1924. Ook is er een Bureau huden, leder en loistoffen geweest.

Aan de hand van een flinke reeks briefkaarten heb ik de overgang van NOT 1 naar NOT 2 nader bepaald en NOT 1 eindigt -dan naar alle waarschijnlijkheid - op donderdag 8-11-1917 en NOT 2 begint op maandag 12-11-1917.

© P.J.M.Boes

Literatuur: Wereldwijd bankieren, ABN AMRO 1824 -1999, ISBN 90-76618-01-1